

PLA DE TRANSICIÓ

INFANTIL/PRIMÀRIA



CEIP PROFESOR LUIS BRAILLE



INDEX

1. JUSTIFICACIÓ

1.1. Justificació pedagògica

1.2. Justificació legislativa

2. OBJECTIUS DEL PLA DE TRANSICIÓ

3. PLANIFICACIÓ DEL PLA

4. ACTIVITATS A REALITZAR PER A LA CONSECUCIÓ DEL PLA.

4.1. Adaptacions que el centre realitza en la seua organització i funcionament.

4.2. Adaptacions organitzatives i metodològiques que es realitza l'equip docent amb l'alumnat.

4.3. Activitats amb el professorat.

4.4. Activitats amb les famílies.

5. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DE TRANSICIÓ.

ANEXOS:

- ANEXO I: PAUTAS TRABAJO POR RINCONES.
- ANEXO II: LÍNEAS METODOLÓGICAS INFANTIL.
- ANEXO III: CRITERIOS PEDAGÓGICOS Y DE ESTILO 1º DE PRIMARIA
- ANEXO IV: APOYO GESTUAL DE FONEMAS/GRAFEMAS.
- ANEXO V: RÚBRICA EVALUACIÓN FINAL DE ETAPA INFANTIL.
- ANEXO VI: PRUEBA FINAL DE ETAPA INFANTIL

○ ANEXO VII: PRUEBA INICIAL 1º PRIMARIA

1. JUSTIFICACIÓ

1.1 JUSTIFICACIÓ PEDAGÒGICA

El nostre actual sistema educatiu s'estructura en etapes educatives diferents cadascuna d'elles amb identitat pròpia: Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària. En el nostre centre conviu l'Etapa d'Educació Infantil i l'Etapa d'Educació Primària.

Ara bé, el desenvolupament de l'alumnat és un procés continu i ascendent, que ocorre com a resultat de l'educació: els assoliments que es produeixen en una etapa tenen repercussions per a la següent i seran la base d'altres aprenentatges posteriors. És per això que el pas d'una etapa a una altra ha de ser continu, gradual i coherent evitant canvis bruscos i salts en el buit.

El Programa de Transició té com a finalitat concretar una sèrie d'activitats que permeten una efectiva continuïtat de l'alumnat d'Educació Infantil a Educació Primària. Necessitem un Pla de Transició que partisca dels docents de les dues etapes, coneixedors dels canvis existents i de les peculiaritats de les etapes i alumnes que les componen.

A l'hora d'elaborar un pla de transició hem de tindre en compte una sèrie de canvis significatius que que suposa el pas d'Educació Infantil a Educació Primària:

Canvi de professorat: el/la mestre/a d'Educació Infantil roman 25 hores lectives amb el seu alumnat. Per contra en Educació Primària hi ha diversos especialistes de diferents àrees que imparteixen docència al grup a més del docent que imparteix les altres àrees, reduint-se per això el temps amb el tutor/a. Significatiu és que el professorat que atén a cadascuna de les etapes té diferent titulació i diferent formació inicial.

Canvi d'espais: es passa d'una organització d'espais basada en la flexibilitat i distribuïda en zones com la zona de l'assemblea, la zona de treball en equips i els diferents racons a una organització d'espais més rígida i fins i tot a la necessitat de desplaçar-se pel centre en algunes de les àrees (pistes esportives, aula d'anglès, aula de música etc.).

Canvi en l'organització temporal: l'Educació Infantil es caracteritza per la flexibilitat en la seua organització curricular. A la Comunitat Valenciana l'article 9 del

Decret 38/2008, respecte al temps en el segon cicle de l'Educació Infantil assenyala que “la intervenció educativa escolar haurà d'orientar-se gradualment a cada xiqueta i a cada xiquet en la iniciació de l'adquisició d'hàbits i rutines, ateses les característiques de la infància. El temps ha d'organitzar-se de manera que pugui donar resposta a les necessitats biològiques d'alimentació, d'higiene, de descans, de seguretat, de relació i de comunicació”, entre altres. En Educació Primària l'horari curricular queda regulat en la Comunitat Valenciana mitjançant l'Ordre de 28 d'agost de 2007 que estableix una clara assignació horària a cada àrea de coneixement, per la qual cosa l'activitat docent ha d'ajustar-se a les sessions lectives contemplades.

Canvi en els materials: sent els materials d'Educació Infantil més manipulatius, més variats i més lúdics, mentre que en l'Educació Primària apareix un material curricular més especialitzat. En molts casos es dona el canvi d'un material socialitzat on el compartir és bàsic a un material propi de cada alumne/a i que a vegades provoca diferències.

Canvi en la metodologia: En Educació Infantil els principis d'intervenció educativa fan referència a un enfocament globalitzador, que es duu a terme mitjançant l'aprenentatge significatiu, sempre tenint en compte les característiques dels alumnes i alumnes i el seu nivell maduratiu, despertant l'interés i la motivació, així com potenciant la creativitat i la socialització i respectant els ritmes individuals de cadascun. Tot això dins d'un clima afectiu que els proporcione seguretat i confiança per a ajudar-los a comunicar-se i tenint com a recurs el joc. En Educació Primària, en l'article 6.8. del Decret 111/2007, pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana s'assenyala que “l'organització dels continguts en àrees s'entendrà sense perjudici del caràcter global i integrador de l'etapa”.

Canvi en el currículum: quan es passa de tres àrees o àmbits d'experiència en Educació Infantil (art. 4.3. del citat Decret 38/2008 pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil, a matèries curriculars estructurades: llengua castellana, anglès, matemàtiques, llengua valenciana, ciències socials...

Canvi en l'avaluació: passant d'una avaluació sense caràcter de promoció ni qualificació a una avaluació amb caràcter de qualificació i promoció com en l'etapa d'Educació Primària. Tot això comporta necessàriament no sols diferents criteris d'avaluació sinó també diferents instruments i tècniques d'avaluació.

Per tots aquests canvis que el xiquet/a viurà des de l'Educació Infantil, en el temps tan curt de “un estiu”, s'ha de potenciar i desenvolupar totes les possibilitats de l'alumnat que faciliten l'adaptació a l'Educació Primària.



Per tant, és imprescindible l'estreta relació i coordinació entre els docents que imparteixen l'etapa d'Infantil i el professorat que imparteix l'etapa de Primària (concretament amb el professorat del primer cicle d'Educació Primària (tant tutors/as, com a especialistes) perquè el xiquet/a viva la transició de manera seqüenciada, progressiva, coherent i minorant els canvis que es donaran i les seues possibles repercussions.

1.2. JUSTIFICACIÓ LEGISLATIVA

En el Preàmbul del Decret 38/2008, pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil en la Comunitat valenciana s'assenyala que “és necessari que el segon cicle estiga en estreta coordinació amb el primer cicle de l'Educació Infantil, per a seguir el procés iniciat, i amb el primer cicle de l'Educació Primària, perquè la transició entre totes dues etapes tinga elements de continuïtat.” Aquesta coordinació en cap moment pot significar la supeditació de l'Educació Infantil a l'Educació Primària.

Aquesta coordinació assegura mecanismes de continuïtat en el procés educatiu de l'alumnat i facilita l'adaptació del mateix en la transició d'un cicle a un altre i d'una etapa a una altra.

Llei orgànica 8/2013, 9 de setembre per a la Millora de la Qualitat Educativa LOMCE.

DECRET 37/2008, de 28 de març, del Consell, pel qual s'estableixen els continguts educatius del primer cicle de l'Educació Infantil en la Comunitat Valenciana (DOCV 03/04/2008).

Article 8 d'aquest mateix Decret en el qual s'estableix el currículum del segon cicle de la E.I. a la Comunitat Valenciana s'assenyala que aquesta coordinació assegurarà mecanismes de continuïtat en el procés educatiu de l'alumnat i facilitar l'adaptació del mateix en la transició d'un cicle a un altre i d'una etapa a una altra i per a això estaran pedagògicament coordinats.

L'article 3.3. de l'Ordre de 13 de desembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en Educació Primària determina que “a fi de facilitar la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat, els centres establiran mecanismes de coordinació entre les etapes i cicles.

Durant el primer mes de l'any acadèmic, les tutores i tutors realitzaran una avaluació inicial de l'alumnat amb la finalitat de comprovar el nivell d'aprenentatge i la maduració personal de l'alumnat del seu grup. Tindran en compte també els informes emesos en



l'etapa, curs o cicle anterior. Aquestes dades constituïran el punt de partida dels nous aprenentatges.”

ORDRE de 28 d'agost de 2007, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'horari de l'Educació Primària (2007/10990).

ORDRE de 24 de juny 2008, de la Conselleria d'Educació, sobre l'avaluació en l'etapa d'Educació Infantil (DOCV 25/07/2008).

ORDRE 32/2011, de 20 de desembre de 2011, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regula el dret de l'alumnat a l'objectivitat en l'avaluació, i s'estableix el procediment de reclamació de qualificacions obtingudes i de les decisions de promoció, de certificació o d'obtenció del títol acadèmic que corresponga. (DOCV 28/12/2011).

Apartat 1 de l'annex únic de la Resolució de 3 d'agost de 2012, de la Sotssecretaria i de les direccions generals d'Innovació, Ordenació i Qualitat Educativa i de Centres Docents, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es dicten i aproven instruccions per a l'organització i funcionament a les escoles d'Educació Infantil de Segon Cicle i col·legis d'Educació Primària (DOCV 17-08-2012) es fa referència a tots els continguts que formen part del Projecte educatiu on s'assenyalen entre altres:

Les mesures de coordinació entre el Segon Cicle de l'Educació Infantil i el Primer cicle de l'Educació primària, amb la finalitat que l'alumnat visca la transició de forma ordenada, amb informació i preparació prèvia.

Instrucció de 3 d'abril de 2012, de la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents, per la qual s'estableix el procediment a seguir en els casos de sol·licitud d'autorització de permanència extraordinària en l'Educació Infantil i es dicten criteris per a la valoració de les sol·licituds.

Resolució de 15 de juliol de 2014, apartat 1 respecte al PAC ha de contemplar entre altres elements: Les mesures de coordinació entre el Segon Cicle d'Educació Infantil i el Primer curs d'Educació Primària.(veure actualitzacions)

Resolució de 15 de juliol de 2014, de les direccions generals de Centres i Personal Docent, i d'Innovació, Ordenació i Política Lingüística, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions per a l'organització i funcionament a les escoles d'Educació Infantil de segon cicle i col·legis d'Educació Primària durant el curs 2014-2015.

Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifiquen el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària en la Comunitat Valenciana.

Ordre 16 de juny de 2001, de 3 d'octubre, per la qual es regula l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, escolaritzats en centres d'Educació Infantil (2n cicle) i Educació Primària.

2. OBJECTIUS

Facilitar una adequada transició i adaptació de l'alumnat als canvis produïts en el context escolar (d'educació Infantil i el Primer Cicle de E. Primària). En aquesta adaptació cal tindre en compte la possibilitat que no tots els alumnes i alumnes que s'incorporen al Primer Cicle d'Educació Primària procedisquen del mateix centre, o fins i tot, s'incorporen per primera vegada al sistema educatiu.

Orientar a les famílies sobre aquells aspectes que permeten l'adaptació dels seus fills i filles a la nova etapa educativa. Informar-los sobre les característiques noves més rellevants (àrees de coneixement, avaluació i promoció, etc.) de la nova etapa que inicien els seus fills i filles, transmetent-los d'aquesta manera, la seguretat que hi ha una certa continuïtat amb el ja realitzat i après en Educació Infantil (higiene, normes de classe, coneixements...). Aquesta orientació a les famílies, ha de basar-se en una informació transmesa tant de manera escrita, com a personal, mitjançant entrevistes i reunions, sent convenient efectuar una reunió al final de 5 anys amb l'objectiu d'informar-les i facilitar-los pautes i documents per a aquest canvi d'etapa.

Establir entre els Mestres d'Infantil i Primària reunions per a informar els primers als segons dels alumnes amb els quals tractarà el següent curs i posar l'accent principalment en aquells que presenten necessitats específiques de suport educatiu en qualsevol de les seues variants: educació especial, sobredotats, compensatòria...

Promoure la coordinació entre el professorat d'Educació Infantil i del Primer Cicle d'Educació Primària, determinant procediments de coordinació que possibiliten les millors condicions per a realitzar aqueixa transició.

Establir les concrecions curriculars en Educació Infantil i en Educació Primària perquè servisquen de base per a saber quins són els objectius i continguts entre una etapa i una altra.

Informar sobre metodologia, recursos, materials i avaluació a totes dues etapes.



Establir criteris o estratègies metodològiques comuns entre Infantil i Primària, especialment en els primers cursos de Primària i l'últim d'Infantil.

Establir continuïtat en els hàbits treballats en Infantil (fer la fila, recollir les cadires, parlar per torns, etc.).

Organitzar les aules de 5 anys i de primer de primària al menys durant l'últim i el primer trimestre de la mateixa manera, per equips, treball per racons i amb material socialitzat. Mantenint la figura dels encarregats (passen llesta, reparteixen material, primer en la fila, etc.).

3. PLANIFICACIÓ

Es reforça la connexió entre totes dues etapes ja siga abans, durant i després del pas d'una etapa a una altra.

Les reunions de coordinació són importants i per a això s'ha d'establir un calendari clar, de manera que es pugui intercanviar informació, completar o revisar documents i prendre decisions tant del Pla de Transició com d'altres temes puntuals. L'ajuda de l'Orientadora del centre i dels especialistes serà molt important per a donar-nos una visió més global de la transició d'etapes. I la informació dels docents ens assenyalarà a més dels nivells d'aprenentatge, les motivacions i interessos dels alumnes per a despertar en ells la curiositat per aprendre en aqueixa nova etapa, caracteritzada com hem dit abans pels canvis.

Abans, establint uns mínims comuns de línies metodològiques, fins i tot de metes d'aprenentatge. Reflectint la manera de treballar en l'etapa d'Infantil en el centre, per a continuar amb almenys alguns aspectes i que el canvi no siga tan brusca. I de la mateixa manera, reflectint les necessitats i manques que els mestres de EP troben en els alumnes per a poder conjuminar forces i treballar cap a un mateix objectiu.

Durant el pas d'una etapa a una altra, els informes de l'últim trimestre de 5 anys i les proves inicials en 1r, ens marcaran el nivell curricular i maduratiu dels nostres alumnes. Això, sumat a les reunions de tutors de totes dues etapes i la divisió dels grups segons les valoracions de tots, serà el que ens done una visió més clara de la nostra realitat educativa i de les característiques individuals dels alumnes. És cert que s'haurien d'elaborar unes proves concordes als criteris de totes dues etapes tant les que són per al final de la EI com les inicials en EP. En tots dos moments abans i durant, l'orientació a les famílies també és

important, cal informar-los sobre les característiques noves de l'etapa transmetent-los, per descomptat que hi ha continuïtat amb el que ja han après. En l'última reunió de 5 anys i en la inicial de 1^r, informant, donant pautes i fins i tot entregant documents breus i senzills amb els canvis més significatius. La correcta atenció a la diversitat és primordial, una comunicació fluida de la informació, i una coherència en les normes i decisions assegurarà l'adequada i ràpida intervenció quan l'alumne comence l'etapa de EP.

Després del primer trimestre es podria fer una valoració dins dels aspectes organitzatius del centre, explicant com s'ha posat en marxa les diferents activitats, aspectes positius, propostes de millora i possibles canvis, perquè quede constància en la revisió anual del pla.

4. ACTIVITATS A REALITZAR PER A LA CONSECUCIÓ DEL PLA

4.1. Adaptacions organitzatives i metodològiques que realitza l'equip docent amb l'alumnat.

ACTIVITAT	TEMPORALITZACIÓ	RESPONSABLES
Tallers intercicle 5 anys/Primer de primària	Tercer trimestre	Tutors 1rs i 5 any Recolzaments
Visita a les aules de primer i jornada convivència 5 anys/Primer de primària	Juny	Tutors Recolzaments Especialistes
Rebuda del tutors del anys any anterior a l'alumnat que s'incorpora a Primària.	Primer dia de classe.	Tutors de 5 anys del curs anterior.

4.3. Activitats amb el professorat.

ACTIVITAT	TEMPORALITZACIÓ	RESPONSABLES
-----------	-----------------	--------------

Celebrar reunions intercicle per a afavorir el coneixement mutu sobre la manera de treballar dels tutors de totes dues etapes, així com per a l'avaluació del programa.	Segon trimestre.	Professorat d'Infantil, Primer i Segon de Primària.
Revisar i adequar la prova final de 5 anys i la inicial de 1 ^r , en funció dels criteris de totes dues etapes, de forma consensuada.	Tercer trimestre.	Professorat d'Infantil, Primer i Segon de Primària.
Realitzar una reunió internivell entre els tutors de 5 anys i 1 ^r de Primària per a transmetre informació sobre les característiques acadèmiques i d'aprenentatge de l'alumnat, així com de l'alumnat amb NEE i les seues necessitats específiques de suport educatiu.	Al finalitzar el curs, última setmana de juny o primera de juliol.	Tutors de 5 anys Tutors de l'any següent de Primers.
Preparar la reunió d'inici de primària en les famílies de l'alumnat de Primer de primària.	Primera setmana de setembre	Tutors Primers Especialistes Cap d'estudis

4.4. ACTIVITATS AMB LES FAMÍLIES.

ACTIVITAT	TEMPORALITZACIÓ	RESPONSABLE S
Realitzar una reunió final de 5 anys amb la orientadora on aquesta informará a les famílies sobre la prova d'aptituds d'educació infantil i sobre els canvis que comporta el canvi d'etapa.		Orientadora Tutors de 5 anys
Realitzar una reunió final de 5 anys i inicial de 1 ^r on es presenta l'equip docent de Educació Primària a les famílies i els informen sobre la nova etapa educativa que va a començar.	Setembre, abans de l'inici de curs.	Tutors de primers. Especialistes. Cap d'estudis.

4.5. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA DE TRANSICIÓ.

ACTIVITAT	TEMPORALITZACIÓ	RESPONSABLE S
Reunió de l'equip docent d'Educació Infantil y primer y segon de Primària per avaluar com ha sigut el començament del nou curs.	Desembre	Cap d'estudis Tutors dels dos cicles



Reunió de l'equip docent d'Educació Infantil y primer y segon de Primària amb per valorar aspectes del pla que siguen susceptibles de modificació.	Març	Cap d'estudis Tutors dels dos cicles
Reunió de l'equip docent d'Educació Infantil y primer y segon de Primària per fer seguiment del pla i coordinar les actuacions a realitzar.	Juny	Cap d'estudis Tutors dels dos cicles